

VOL WOON
INSPIRATIE

Vrij

WEEKENDMAGAZINE

Halina Reijn

Stort zich met hart en
ziel in 'De stille kracht'

Mens

De bevlogen en
bewogen Joke Koning

Wonen

Sjoerd Vroonland toont
de oorsprong

Column

Richard Kemper gaat
voor routine

Halina in het kort

Halina Reijn (Amsterdam, 10 november 1975) is geboren in Amsterdam, en opgegroeid in Wildervank (Groningen). Ze speelde als tiener jarenlang bij de Vooropleiding Theater in Groningen. Deze heet tegenwoordig De Noorderlingen. Reijn studeerde nog aan de Toneelacademie Maastricht toen ze door Theu Boermans werd gevraagd bij hem te komen spelen. Vervolgens was ze jaren verbonden aan De Trust (later opgegaan in De Theatercompagnie). In 2003 stapte ze over naar Toneelgroep Amsterdam. Halina Reijn was in verschillende bioscoopfilms te zien, zoals in 'Zus & Zo', 'Zwartboek', 'Valkyrie' (met Tom Cruise) en 'Isabelle'. Naast haar optredens op toneel en in films had Reijn gastrollen in vele Nederlandse televisieseries. In 2005 debuteerde ze als schrijfster met de psychologische roman 'Prinsesje Nootgenoeg'. In 2009 worden haar columns uit Viva gebundeld tot een dagboek 'Halina: Doen alsof ik iemand anders ben'.

'Ik zit hier met
mij hart en ziel in'

'Dit vak eet me op'

Schijn bedriegt soms. Als de liftdeuren opengaan, staat Halina Reijn er. Zonnebril op, arm voor haar ogen. „Ik kan niet meer. Ik wil niet meer. En nee, ik wil er niet over praten.” Is dit divagedrag? Een korte theatersolo? Nee, Halina Reijn is gewoon moe. Ongelooflijk moe.

Na een paar diepe zuchten en met een kop soep voor haar op tafel komt ze weer een beetje bij en blijkt ze een vreselijk aardige vrouw. „Sorry hoor voor dat gedoe net. Maar ik ben echt volkomen kapot. Op dit moment ben ik met drie stukken bezig. Dat is soms wat veel.” Een van die stukken is 'De stille kracht', naar het boek van Louis Couperus. Zij speelt Leonie van Oudijck, de rol waarmee Pleuni Touw ooit geschiedenis schreef. Toneelgroep Amsterdam volgt in dit stuk in principe heel trouw het verhaal, maar regisseur Ivo van Hove zal er wel zijn eigen, kenmerkende, draai aan geven. Die beroemde douchescène, waarin Pleuni Touw werd bespuugd met sirihsap (velen dachten dat het bloed was), had Halina Reijn als kind nooit gezien. „Ik was destijds te jong. We hadden trouwens ook geen tv thuis. De tv-serie is misschien nu wel wat ouderwets, maar het blijft natuurlijk een intrigerend verhaal. Uiteraard had ik, heel braaf, het boek wel gelezen op school voor mijn lijst en toen ik hoorde dat Toneelgroep Amsterdam dit stuk ging doen, hoopte ik wel heel erg dat ik in dit project zou zitten. Al die dingen die groter zijn dan het aardse, dat past wel bij Ivo van Hove. En het thema: het westen dat zich superieur opstelt ten opzichte van andere volkeren en andere landen, dat is natuurlijk ontzettend actueel. Wij in het westen beslissen nu over het lot van talloze anderen. Ik zit hier ook echt met mijn hart en ziel in.”

Duitsland

De beroemde douchescène heeft Halina op het moment van het gesprek nog niet gerepeteerd. „Dat doen we voor het eerst in Duitsland, waar we het stuk spelen voordat het naar Amsterdam komt. Het is een ontzettend technische scène met heel veel effecten, dus die hebben we nog even uitgesteld. Ik weet dat veel mensen ernaar uitkijken, maar ik voel het niet als een druk zo'n monumentaal deel van het verhaal te moeten spelen, terwijl iedereen Pleuni Touw nog op het netvlies heeft. Ik vind het juist wel leuk om er mijn eigen interpretatie aan te geven. Hopelijk komt Pleuni Touw kijken. Ze speelde het fantastisch destijds. Ze had iets onschuldigs, was sexy, maar ook keihard. Ze speelde echt niet pleasend, probeerde niet om aardig gevonden te worden en dat is een manier van acteren waar ik heel erg van hou. Ze is een inspiratie voor mij, geen hindernis.” Was het moeilijk voor haar zich te verplaatsen in het karakter van Leonie? „Nou, ze was natuurlijk een controversiële vrouw. Ze werd verliefd op haar stiefzoon en op het vriendje van haar stiefdochter en ze wordt omschreven als een vrouw die altijd glimlacht, maar tegelijkertijd heel onverschillig is. Dat zijn heel heftige elementen in een persoon, waarvan ik in het begin wel dacht: 'Hoe ga ik dit in godsnaam spelen?' Het is heel erg zoeken naar een balans. Doordat ze voor mijn gevoel echt heel erg verliefd wordt op Addy, die Indische jongen, wordt ze voor het eerst

Halina Reijn speelt legendarische rol van Leonie in 'De stille kracht'

heel onzeker. Ze was altijd zo'n femme fatale, die zich doodverveelde en nu wordt ze voor het eerst echt geraakt. Daardoor raakt ze ook in een soort existentiële crisis, waarbij ze zich afvraagt: 'Wat doe ik hier eigenlijk en waar leidt het allemaal toe?'. Dat vind ik heel herkenbaar.”

„Wat ook heel bijzonder aan haar is, is dat ze ondanks haar arrogantie en hautaine gedrag ook heel dicht bij de lokale bevolking staat. Zij is een van de weinigen die vanaf het begin in die stille kracht gelooft. Zij weet: 'Hier is iets aan de hand'. Het is ook haar geweten wat haar parten speelt. Ik vind het mooi een vrouw naar te zetten die zoveel verschillende kanten heeft.”

Nieuw publiek

'De stille kracht' is zo'n bekend stuk, dat het niet ondenkbaar is dat er voor een deel een heel nieuw publiek op af komt, mensen die doorgaans misschien niet zo snel naar Toneelgroep Amsterdam komen kijken. „Ja, dat kan heel goed. Die mensen willen we natuurlijk ook een geweldige avond bezorgen en omdat we het verhaal vrij trouw volgen, zal dat ook best gebeuren. We willen natuurlijk wel dat het publiek door elkaar geschud wordt. We willen ze ontwrichten, laten lachen, bang maken, hen laten nadenken. Dat hoort bij ons. We zullen nooit echt pleasend zijn naar de zaal toe. Maar we willen ook dat ze genieten.”

Halina Reijn is een actrice die haar personages niet makkelijk loslaat. „Als ik thuis kom, is het alsof zo'n personage als een geest om me heen blijft zweven. Soms denk ik dat ik mezelf pas echt leer kennen door de karakters die ik speel. Ze vormen een deel van mij en ik laat ze nooit helemaal los.” Die intense benadering zorgt er ook voor dat ze een haat-liefdeverhouding heeft met haar vak. „Soms wil ik dan gewoon niet meer, dan komt het allemaal te dicht bij. Eigenlijk heb ik er nooit zin in om een stuk te gaan doen. Dan haat ik echt mijn vak. Het eet me volledig op. Maar als ik dan eenmaal aan het spelen ben, weet ik weer hoe heerlijk het is. Dan realiseer ik me: Dit is waarvoor ik het doe.”

**Tekst: Hanneke van den Berg
Foto: Jan Versweyeld**

Toneelgroep Amsterdam: 'De stille kracht'. Première: 1 oktober, Stadsschouwburg Amsterdam.
Voor speellijst zie: www.tga.nl